

Роберт Павлак

ЧИНИЛО СЕ ДА ЈЕ СВЕ НА МАПАМА

ДЕВОЈКА СА ЛИЦЕМ СА КРАНАХОВЕ СЛИКЕ

Девојка са лицем са Кранахове слике, у школској униформи из половине двадесетог века, на старој фотографији у сеоској школи где је предавала моја мајка, ко је била?

Лаки шум њених усана у даскама конфесионата, где је клечећи исповедала покрете четкице старог мајстора, оно, што јој је дано на Земљи: тело резбарено у готици и муљевито било крви. Ко је била тада? Да ли само ехо у сводовима капеле? Пали анђео у покајничком цаку коже, који се једној старој жени указао у огледалу?

Нисам је познавао тада, тринаестогодишњу, док је зимом, ослоњена о цигле пећи у углу учионице, гледала у мене, створење уписано у пупољак трбуха моје мајке, слушала топлу нит њених речи које су исправале изговаране у ритму срца, две шаке надамном.

Нисам знао њено име. Данас је виђам нагнуту над лејом кромпира у пољу, посматрам порцеланске усеке њеног струка док ротира у балету, или брише уморне очи, стаклене као витраж,

у библиотеци над делима Платона, или се напреже у порно-филму,
безимена, тринаестогодишња.

Небитно ко је, живот нам је опроштен.
Неважно, да ли је била сеоска девојка са фотографије, или хир
уметника, звезда оборена у двадесети век са старе слике.

* * *

Врата старе зграде или куће, где
не долазе писма. Висока, двокрилна

затварана неопозиво, као књига стихова
древног песника. У хаустору одавно заборављен

мирис јесени од пре неколико десетина година,
даске пода што миришу на труло лишће

и кожу ципела, када је петнаестогодишњакиња
ишла у гимназију. Искрени разговори, обећања изрицана

на контурама озбиљности. После шкрипа кваке
и неизоставно саплитање о праг. Зими

када је она, заслушана у шкрипу снега под цокулом,
ишла на први састанак, са Анђелом чуварем на рамену,

мраз је у слојевима дрвета записивао коначну
формулу епохе. Увече тиха исповест

и сан, равномерни дах петнаестогодишње жене.
Чинило се да је све мапирано, сталци сазвежђа

су творили запис. Мраз је био мучан,
звезде су се послушно хладиле и падале, усамљене, неме.

РОБЕРТ ПАВЛАК је рођен 1969. године. Објавио је књигу песама *Ја, са-
могласник*. Живи у Њујорку.

Темаји Нова генерација пољских песника
џриредио и џревео с џољскоџ АЛЕКСАНДАР ШАРАНАЦ